

Csillagászati észlelési gyakorlatok 3.

Beadandó

Császár Anna

Leadási határidő: 2018. nov. 7. éjfél

1. feladat

Egy Föld körül keringő mesterséges hold ekvatoriális pályaelemei: $a = 1,5 R_{\oplus}$, $e = 0,1$, $i = 30$ deg, $\Omega = 45$ deg, $\omega = 60$ deg, $\tau = 1962.06.22. 16^h 1^m 5^s$ világidő. Számítsuk ki a műhold ekvatoriális derékszögű koordinátáit és sebességeit $t = 1962.06.23. 2^h 15^m$ világidőkor!

2. feladat

2009. nov. 18-án 18:00 UT-kor egy Föld körüli mesterséges hold koordinátái: $x = 3 R_{\oplus}$, $y = 2 R_{\oplus}$, $z = 1 R_{\oplus}$, sebességei: $v_x = 2$ km/s, $v_y = 3/2$ km/s, $v_z = 4$ km/s. Számítsuk ki a pályaelemeket ($a, e, i, \Omega, \omega, \tau$)!

3. feladat

A Ceres sugara 473 km, átlagsűrűsége $\rho = 2.161 \frac{g}{cm^3} = 2161 \frac{kg}{m^3}$. Legalább mekkora sebességre kell gyorsítanunk egy felszínen lévő bányáshajót, hogy kikerüljön a Ceres gravitációs vonzásából és visszatérhessünk vele a Földre?

4. feladat

Az Eris a legnagyobb ismert törpebolygó a Naprendszerben, melyet 2005-ben fedeztek fel. A Naptól mért távolsága perihéliumban 37,77 CsE, aphéliumban 97,56 CsE. Mekkora a pályájának félnagy tengelye és excentricitása? Mostantól (2018) számítva hány évbe telik, hogy újra a 2005-ös pozíciójában legyen?

5. feladat

Bizonyíts be az alábbi egyenlőséget: $\frac{v_p}{v_a} = \frac{r_a}{r_p}$, ahol az a index az apocentrumbeli, a p index pedig a pericentrumbeli sebesség és koordináta vektorok abszolútértékeihez tartoznak.

6. feladat

Egy csillag radiális sebessége $v_r = -105 \frac{\text{km}}{\text{s}}$, éves parallaxisa $\pi = 0,72$, sajátmozgása $\mu = 8,25 \frac{''}{\text{év}}$, látszó magnitúdója pedig $m = 10,3$. Hány év múlva lesz legközelebb a Naprendszerhez, ha egyenes vonalú egyenletes mozgást feltételezünk? Milyen fényes lesz ekkor?

Bónusz feladat

Tudjuk hogy körpálya esetén a sebességvektor minden pontban merőleges helyvektorral. Ellipszispálya esetén határozzuk meg, hogyan függ a két vektor által bezárt szög a fókuszponttól mért távolságától (azaz a helyvektor hosszától)!

Tipp: használjuk fel az impulzumomentum definícióját!